

PLA SECTORIAL DE MENORS I ATENCIÓ A LA FAMÍLIA DE MALLORCA 2011-2014

Índex del Pla Sectorial de Menors i Atenció a la Família

1. Introducció
2. Mètode
3. Temes de partida
4. Plantejament estratègic
5. DAFO
6. Principis rectors de les propostes
7. Objectius, línies estratègiques i propostes de millora
8. Calendari d'actuacions i entitats responsables
9. Annexos

Normativa

Dades històriques dels serveis

Mapa de serveis actuals

- Quadres dels serveis
- Ubicació geogràfica

Equip redactor

Julià Baltasar

Margalida Bestard

Antoni Bennassar

Xisco Coll

Francisca Company

Javier de la Iglesia

Joan Escandell

Núria Estaràs

Jaume Garau

Mar Garcia

Sebastià Gibert

Manuel Gordo

Antonio Muñoz

Maria José Palacios

Àngela Ramis

Vicenç Rosselló

Juanjo Sánchez Villalba

Amparo Solanes

1. INTRODUCCIÓ

La protecció de menors integra un conjunt d'actuacions per prevenir o modificar les situacions de desprotecció social en què es pot trobar qualsevol ciutadà o ciutadana, menor d'edat.

La societat es troba en constant canvi i apareixen nous problemes relacionats amb la privació dels drets dels infants i dels adolescents, la qual cosa suposa una tasca permanent de planificació i acomodació dels recursos existents a les noves situacions i als perfils personals. Tot junt requereix d'una visió transversal i integral de la problemàtica, que faciliti propostes adaptades a les circumstàncies de cada cas, una resposta ràpida i un tractament personalitzat efectiu.

Aquests canvis són els que manifesten la necessitat urgent d'una metodologia de treball basada en la **planificació estratègica**, amb l'objectiu de compartir la màxima informació sobre els problemes que tenen els infants i adolescents actualment i fomentar la participació efectiva de tots els agents per anticipar, si és possible, l'aparició de noves situacions. Cal tenir en compte que s'ha de revisar periòdicament els resultats per actualitzar l'estratègia acordada.

Una tasca fonamental de la planificació és la prevenció, com a eina per evitar l'aparició de problemàtiques més greus. És necessari que tots els implicats hi inverteixin esforços, per intervenir sobre els factors de risc dins el propi entorn familiar o a l'àmbit comunitari, i incorporar mesures de rehabilitació i prevenció que evitin situacions futures de desemparament o inadaptació social.

D'acord amb el text de la Llei 4/09, d'11 de juny, de serveis socials, el sistema públic de serveis socials està integrat pel conjunt de recursos gestionats per les diferents administracions competents, i també els serveis concertats amb les entitats d'iniciativa social. La pròpia comunitat, les administracions públiques i les entitats no lucratives concertades, són els agents implicats en la protecció dels infants i adolescents i en l'ajuda a la família. Tots ells s'han d'organitzar en forma de xarxa per treballar en col·laboració i diàleg, amb un objectiu compartit, l'interès superior del menor.

Aquest document és una reflexió tècnica sobre la problemàtica actual dels infants i adolescents, a partir de la revisió de les necessitats, els recursos existents i les prescripcions que estableix la legislació vigent en matèria de menors i drets fonamentals de la ciutadania del nostre país. Tot basat en el coneixement d'un grup d'experts en la matèria i l'actualització de les dades que té l'IMAS al seu abast com a institució que actualment té les competències en la protecció de menors i el suport als ajuntaments en aquesta i en altres matèries.

En definitiva, la finalitat d'aquest Pla és promoure, amb la col·laboració de tots els agents, de les famílies i dels propis infants, el seu benestar en un entorn social favorable i segur, per satisfer-ne les necessitats i el ple desenvolupament de les capacitats com a subjectes de dret en la nostra societat. Un cop revisada la redacció final, el Pla Sectorial de Menors i Atenció a la Família, s'ha de presentar a tots els agents implicats en aquest sector i, previsiblement, comptarà amb el consens majoritari. Tot per establir les principals orientacions que, en els propers quatre anys, ordenin i dirigeixin el treball de tots els serveis socials de Mallorca en aquesta matèria.

Els objectius i les actuacions previstes en aquest document, incorporen accions en els tres nivells dels serveis socials (comunitaris bàsics, comunitaris específics i els especialitzats), d'acord amb el que figura a la Llei vigent de serveis socials. Però també es fa alguna recomanació per millorar la coordinació amb altres sistemes (salut, educació, justícia o treball). Arribat el moment, es comunicarà als responsables institucionals a qui es donarà informació i participació del document, i se'ls convidarà al debat i al consens per iniciar les millores adients.

Catorze anys després de la publicació del Pla Integral d'Atenció a la Infància i l'Adolescència en Risc (PAIR) (1996-1999), elaborat per la Conselleria de la Funció Pública i Interior del Govern de les Illes Balears, és el Consell de Mallorca (IMAS) qui, per les seves competències actuals, convoca de nou administracions, entitats i professionals del sector de la infància i adolescència en risc, per consensuar un Pla que ha d'orientar les actuacions en aquest àmbit durant els propers quatre anys. La metodologia de la planificació estratègica farà possible una major coordinació entre tots els agents de la comunitat organitzativa dedicada a treballar amb les famílies, infants i adolescents, i assolir un major coneixement i una resposta pel que fa a les necessitats socials actuals i futures.

2. MÈTODE

El treball s'ha iniciat amb la creació d'un grup de persones amb molts d'anys d'experiència en el sector, com a tècnics o gestors de prestacions i serveis, tant pròpies del Consell com d'entitats concertades i d'ajuntaments.

Aquest grup, coordinat pel coordinador de programes de l'IMAS, ha desenvolupat durant dos mesos un primer document que recull les propostes més significatives i la documentació de referència imprescindible.

Una vegada tancada la primera redacció, s'ha de lliurar el document inicial als representants de les entitats concertades i públiques implicades en el sector.

Després d'un període aproximat de dos mesos de consultes, s'han de recollir les esmenes i integrar-les d'una manera raonada al text presentat. Posteriorment s'han de consensuar amb el Govern i s'ha de dur a aprovació al Consell Rector de l'IMAS.

3. TEMES DE PARTIDA

- L'objecte del Pla Sectorial és la infància en risc de Mallorca.
- El Pla Sectorial expressa el posicionament estratègic i competencial del Consell de Mallorca (IMAS).
- La funció preventiva és una eina imprescindible i complementària per a una bona funció assistencial.
- La millora de la coordinació interinstitucional i la participació efectiva de les entitats no lucratives (ENL) és una condició sine quan non del bon desenvolupament del Pla.
- El seguiment de les iniciatives, l'avaluació permanent i la millora contínua de les activitats ha de ser un compromís de totes les entitats implicades en el Pla.
- La recerca i la innovació s'han de potenciar i han de formar part indissoluble del sistema de serveis socials per al menor.

4. PLANTEJAMENT ESTRATÈGIC

La planificació dels serveis socials i la publicació dels plans sectorials estan recollits al text de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears. Segons la Llei, correspon als consells insulars l'estudi, la planificació i la programació de les necessitats que s'han de cobrir en el seu àmbit territorial, ↔mitjançant els plans estratègics i sectorials d'àmbit insular≈ (art. 37). A la vegada, la planificació del Consell s'ha de connectar amb els plans municipals dels ajuntaments (vegeu la fig. 1).

La Llei de serveis socials vigent, estableix que els consells han de desenvolupar els serveis socials especialitzats d'acord amb els criteris de la seva programació i els establerts en la planificació general del Govern (art. 37.f). Les funcions dels serveis socials especialitzats es defineixen en els articles 17 i 18 d'aquesta Llei.

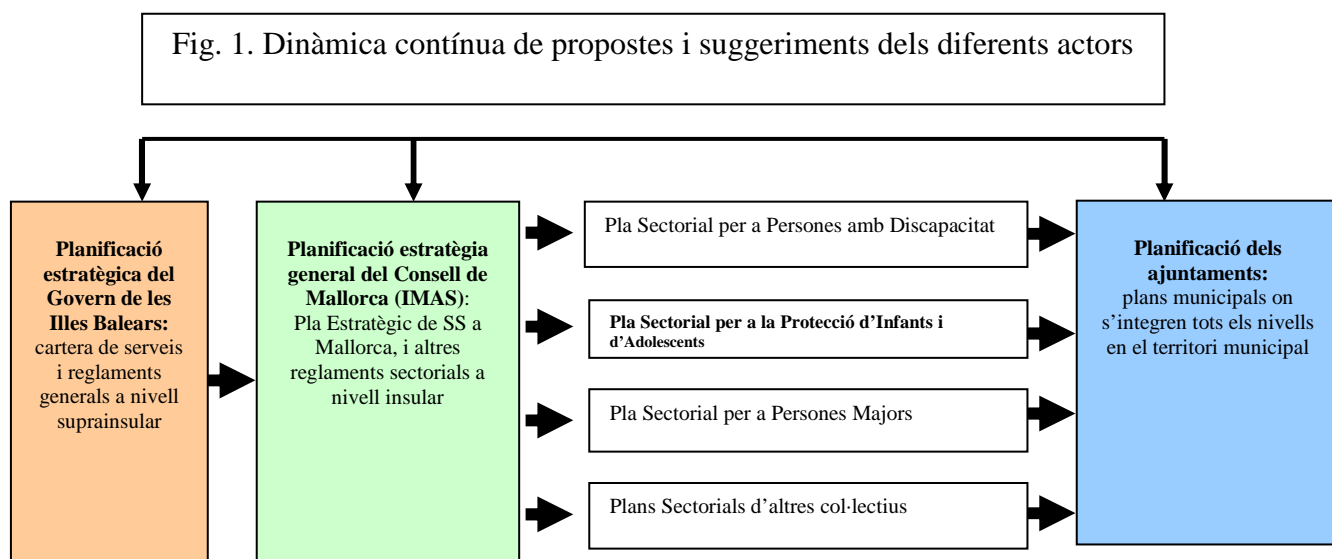
El Govern de les Illes Balears, abans del 30 de març de 2011 (divuit mesos d'ençà de l'entrada en vigor de la Llei), ha d'aprovar la cartera bàsica de serveis (d. f. tercera). Els consells per la seva part, abans de l'11 d'agost de 2011 (vint-i-quatre mesos d'ençà des l'entrada en vigor de la Llei), han d'aprovar la cartera bàsica de serveis socials dels consells insulars (d. f. quarta). Vegeu l'art. 24, l'art. 26, l'art. 27, l'art. 36.c, l'art. 38.d, la disp. final 3a i la 4a.

El Consell de Mallorca (IMAS), ha publicat recentment el nou Reglament de règim jurídic dels centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat a Mallorca (BOIB núm. 72, de 13 maig de 2010). I té pendent la publicació del *Manual d'intervenció de Protecció de Menors dins de l'àmbit de Mallorca*.

El Consell de Mallorca (IMAS) ha redactat, juntament amb les entitats de serveis socials, el Pla Estratègic de Serveis Socials de Mallorca 2010-2013. En aquest document es recull com una línia prioritària d'actuació dins 2010, l'elaboració, aprovació i publicació dels diferents plans sectorials de Mallorca.

Aquest Pla estableix en el seu eix estratègic de xarxa pública que s'han de fixar criteris de planificació de les prestacions i dels recursos del sistema públic de serveis socials, i que s'han de dissenyar plans sectorials a partir de l'anàlisi real i potencial de la demanda de cada un dels sectors, amb la col·laboració de les entitats prestadores i de l'Administració pública (iniciativa 1.5).

Per totes aquestes referències cal adoptar una metodologia de planificació estratègica a l'hora d'elaborar les propostes d'actuació. Això vol dir que cal formular unes línies estratègiques generals, proposar iniciatives, consensuar un cronograma de posada en marxa d'aquestes iniciatives i deixar oberta la formulació posterior en els plans operatius anuals.

5. DAFO (SECTOR DE MENORS)

Per elaborar les línies estratègiques del Pla hem fet l'anàlisi DAFO de la situació actual de la xarxa de serveis comunitaris i especialitzats, dirigits als infants i adolescents, tant públics com concertats.

5.1 Punts forts actuals

- La informació i el suport que l'IMAS dona als ajuntaments actualment és ben valorada.
- Els programes de mediació i d'integració familiar concertats amb l'IMAS es valoren molt positivament.
- Els professionals de Menors s'impliquen molt en la seva tasca.
- L'experiència que es va començar entre l'IMAS i l'Ajuntament de Palma sobre procediments en la mesures de declaració de risc és un bon punt de referència per establir futurs acords de col·laboració amb tots els ajuntaments de Mallorca.
- S'ha aprovat i publicat el Reglament de règim jurídic dels centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat a Mallorca.
- S'ha aprovat i publicat el *Manual d'intervenció del Servei de Protecció de Menors*.
- S'ha revisat i actualitzat la Instrucció de procediment dels expedients de protecció de menors.
- S'ha posat en funcionament el Programa d'Acolliments Familiars Temporals (Cangur).
- La xarxa d'atenció residencial (els centres propis de l'IMAS i els concertats amb entitats col·laboradores) s'entén com a punt fort, perquè és una realitat molt consolidada, coherent, professional i propera als infants.
- Hi ha un esforç incipient per donar coherència a tots els professionals que treballen el suport a la família biològica amb dificultats socials.
- Hi ha un protocol d'actuació en cas de maltractament i abús sexual infantil.

5.2 Punts febles actuals

EN RELACIÓ AMB LA PREVENCIÓ

- La necessitat de clarificar el posicionament del Consell respecte de la seva funció en les polítiques socials d'infància i de família.
- No està gaire clar de quan, com i qui ha de treballar en la fase prèvia a la declaració de risc perquè sigui un instrument eficaç.
- Hi ha poca coordinació institucional entre l'IMAS i els serveis socials dels ajuntaments.
- El procés de comunicació de casos ha incorporat una cultura de la "derivació" amb aspectes negatius. En el llenguatge professional en ocasions s'utilitza la paraula *derivar* per finalitzar la implicació en un cas. Aquesta cultura de "derivar" no és bona.
- La inversió i els recursos preventius, professionals i materials als serveis socials de base, a les escoles, etc. són insuficients.
- Hi ha una manca de claredat i de consens sobre la funció i la participació del sistema educatiu, sanitari, judicial, policial i associatiu en la prevenció.
- La intervenció socioeducativa amb menors infractors de 14 anys és escassa.

EN RELACIÓ AMB LA INTERVENCIÓ

- El Servei de Protecció de Menors té una imatge social confusa entre les famílies (binomi ajuda-control), ja que es veu com una amenaça dins dels serveis socials comunitaris.
- Els professionals dels serveis socials comunitaris s'excedeixen pel que fa a les expectatives de les demandes d'intervenció del Servei de Protecció, fet que no respon a la realitat.
- Hi ha una necessitat d'ampliació dels horaris del Servei de Recepció i Urgències.
- Hi ha una rotació de professionals excessiva en els centres de menors i en el Servei de Menors, que afecta la qualitat del servei.
- L'aplicació pràctica d'alguns aspectes legals de la Llei 54/2007 d'adopció internacional genera una excessiva durada del procés de tramitació de les d'adopcions nacionals que, en alguns casos, fins i tot minva les possibilitats d'adopció.
- Hi ha un augment d'infants i d'adolescents en algun programa de separació definitiva/permanent a l'espera de famílies d'adopció o d'acollida.
- Manquen famílies disposades a adoptar infants majors de cinc anys, adolescents, grups de germans i menors amb necessitats especials.

- Pel que fa a les adopcions internacionals, minva progressivament el nombre d'infants i d'adolescents a l'estranger, augmenten les dificultats per garantir la transparència dels procediments i els requisits són més restrictius. Tot això junt fa que augmenti sensiblement el temps d'espera.
- Incrementen les demandes d'intervenció en la postadopció a causa dels problemes que presenten els adoptats.
- Existeixen dificultats perquè els menors surtin del sistema de protecció per la dificultat de millorar l'entorn sociofamiliar d'origen.
- Hi ha una manca d'habitatge i d'altres mesures de suport per a l'autonomia (beques, formació, inserció laboral...).
- Són d'una consideració especial les dificultats derivades de problemes mentals dels progenitors, de les diferències interculturals i de la manca de xarxa social de suport en les persones immigrants.
- Manca una major coordinació i comunicació entre els diferents serveis de l'Administració, per tal d'agilitar els processos d'intervenció en l'aplicació de mesures de protecció (fiscalia, jutjats, Oficina de Defensa dels Drets del Menor, educació, Delegació de Govern (Estrangeria) i sanitat, entre d'altres).
- Manquen recursos d'atenció a la salut mental infantil i juvenil.
- Manca una resposta específica per a menors que presenten una problemàtica de conducta fora del control dels seus pares.

EN RELACIÓ AMB LA INSERCIÓ SOCIAL

- Hi ha poques alternatives per a la sortida del sistema de protecció de menors, sobretot per manca de feina i d'habitatge.
- Manca un Pla Interdepartamental per a Joves Extutelats.
- Hi ha un augment progressiu de problemes d'adaptació i/o de maduració entre els menors adoptats.
- La inserció social dels menors discapacitats suposa una dificultat especial quan estan en programes de separació definitiva i compleixen la majoria d'edat.

EN RELACIÓ AMB LA MILLORA I LA QUALITAT DEL SISTEMA

- Manquen indicadors per avaluar els resultats de la intervenció, o per prescriure la pròpia intervenció, com en el cas de la durada dels acolliment temporals.
- Manca un estudi sobre les mesures aplicades en el Departament de Menors que permeti una avaluació permanent sobre el funcionament del sistema. Cal dissenyar un sistema informatiu per a la gestió i per a l'anàlisi d'aquesta informació.

- Hi ha dificultats en el disseny d'un sistema informàtic per a la gestió i per a l'anàlisi d'aquestes dades. Cal desenvolupar els nous projectes de la base de dades amb sistemes de control de compliment, de gestió i d'anàlisi de les dades.
- Manca impuls en la producció de coneixement i en la innovació.
- S'ha de millorar l'eficàcia de l'actual sistema de selecció i de contractació de personal, perquè respongui de forma efectiva les diferents necessitats dels serveis de menors.
- La ràtio de casos que han de valorar i seguir els professionals és massa alta.
- Les instal·lacions físiques del Servei de Menors dificulten i retarden de forma important el treball de qualitat dels professionals (manca de sales d'entrevista i de valoració de menors en condicions, absència d'instal·lacions adients d'arxiu, sales d'espera...).

5.3 Oportunitats de l'entorn actual i del futur pròxim

- Desenvolupar totes les prescripcions de la Llei 4/2009 de serveis socials pot millorar la gestió i els recursos actuals de Protecció de Menors.
- Desenvolupar la Llei autonòmica 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.
- Definir l'àmbit competencial de cada una de les institucions del sistema de protecció a la infància.
- Implementar el Reglament de règim jurídic dels centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat.
- Dissenyar el Pla d'Acolliment Residencial de Menors tant de gestió pròpia com els concertats amb entitats col·laboradores, proposat al Pla Estratègic de l'IMAS 2008-2011.
- La Federació d'Entitats d'Infància i Adolescència a Balears (FEIAB) facilita la interlocució amb l'Administració i el treball intern. La Federació possibilita la contribució per incrementar i millorar les bones pràctiques en la protecció de la infància.
- Implementar el *Manual d'intervenció del Servei de Protecció de Menors*.
- Crear un sistema de treball en xarxa, aprofitant l'oportunitat d'una actual infraestructura dotada de molts professionals amb bona formació.
- Optimitzar l'actual infraestructura de recursos del sector, i afavorir la difusió i l'actualització continuada de la informació relativa als recursos esmentats.
- S'ha posat en marxa el protocol de maltractes del Govern.
- Generar una quota de llocs de feina per a joves en procés d'emancipació, així com beneficis de l'aplicació de les clàusules socials en els processos de contractació de l'IMAS.
- La prestació de la RMI per a les persones en situació de risc social ens dóna possibilitats.

- Coordinar-se el Servei de Menors i el Servei de Reforma de Menors de la Direcció General de Menors i Família del Govern de les Illes Balears per millorar la protecció de menors amb mesura judicial.
- Incorporar el tècnic d'intervenció socioeducativa (TISE) dins els centres educatius de les Illes Balears.
- Hi ha un creixement important de manuals i de guies d'intervenció en l'àmbit de la infància i la família a la resta de l'Estat espanyol i un ambient general de voler estandarditzar procediments i criteris.

5.4 Amenaces de l'entorn actual i del futur pròxim

- La Llei 4 /2009 recull l'aclariment de les competències dels diferents nivells administratius en l'estructura del serveis socials.
- Els efectes que produeix la crisi econòmica en els problemes de menors en risc i en la problemàtica general dels menors.
- La crisi en els models educatius i en els rols parentals que generen problemes de control de les conductes dels fills.

6. PRINCIPIS RECTORS DE LES PROPOSTES

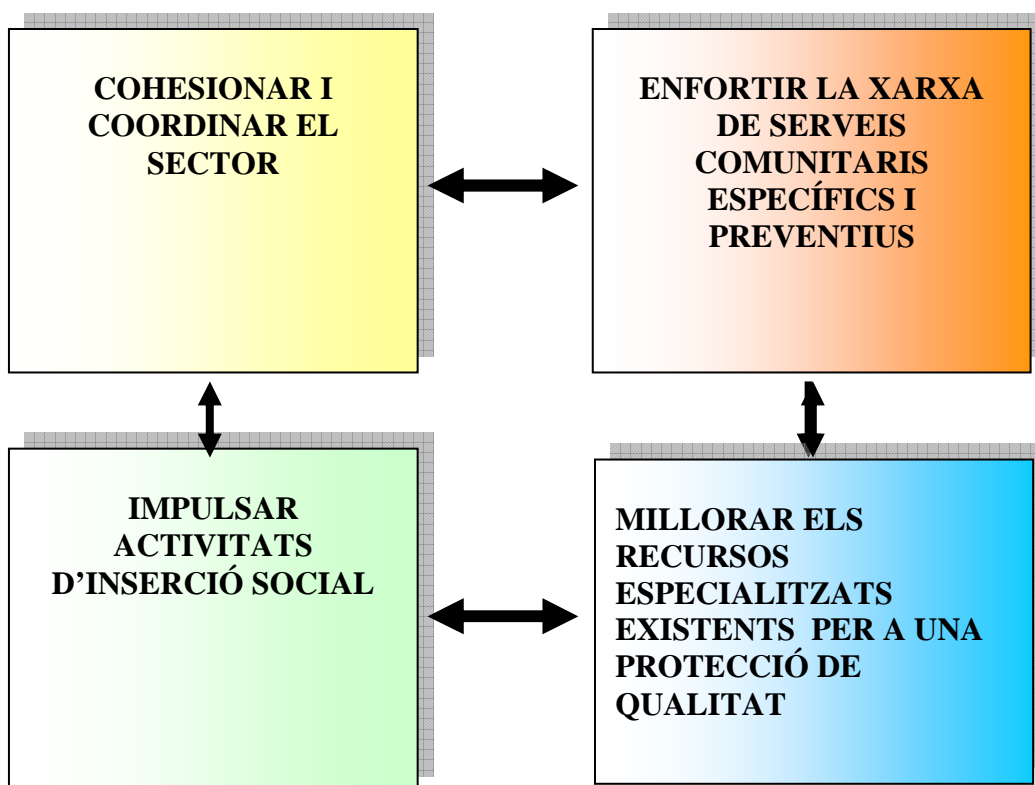
- Promoure els drets de la infància, reforçar-ne la defensa i garantir-ne el compliment.
- Aconseguir l'equitat i la igualtat d'oportunitats i la reducció de les desigualtats. Un objectiu essencial del sistema de benestar i de protecció a la infància consisteix a generar línies de suport a la família, perquè aquesta pugui atendre les necessitats integrals dels infants i dels joves, fonamentalment mitjançant programes comunitaris.
- Garantir que les necessitats dels infants i dels adolescents en risc de desprotecció es detectin i atenguin de forma eficaç, dins del marc protector normatiu i de la millor qualitat d'atenció professional possible.
- Promoure la prevenció dins l'àmbit de la infància en risc amb accions dirigides a la detecció precoç d'aquestes situacions.
- Sempre que sigui possible l'atenció protectora ha de vetllar perquè el menor no trenqui amb el seu entorn familiar i social i, si ho ha de fer, ha de treballar per normalitzar al més aviat possible la vida de l'infant dins un entorn alternatiu estable.

- Les actuacions protectores s'han de fer amb la implicació de tota la societat i, en especial, de tots els agents que hi intervenen, per establir canals i espais de consens en l'anàlisi de les necessitats i en la realització d'iniciatives assistencials.

7. OBJECTIUS, LÍNIES ESTRATÈGIQUES I PROPOSTES DE MILLORA

Amb aquest esquema presentam els objectius fonamentals del Pla i de les iniciatives que han de millorar el sector de l'atenció als infants, als adolescents i a les seves famílies. Cal millorar la coordinació de totes les actuacions i ser capaços de planificar conjuntament el creixement de futur. Això ens ha de servir per reforçar l'actual sistema de concertació entre l'Administració i les entitats del sector.

Aquestes línies estratègiques han de fer possible que creixem amb més intensitat i equilibri territorial, hi han d'aconseguir la cohesió de tot el sector i han de fer possible la consolidació d'una xarxa d'activitats preventives i l'impuls d'activitats efectives per a la inserció social dels joves emancipats; tot això per tal de millorar la qualitat de la protecció en els programes, els serveis i els recursos.

7.1 MILLORAR LA COHESIÓ I LA COORDINACIÓ DEL SECTOR

Existeixen diferents plataformes privades i públiques que coordinen i cohesionen el sector, però d'una manera un tant fragmentada. El nostre objectiu és millorar i augmentar la cohesió del sector, creant instruments nous de coordinació. Per tant, proposam les iniciatives següents:

1. Crear l'**Observatori de les Polítiques i Serveis Socials de la Infància i Adolescència a Mallorca**. L'objectiu d'aquest instrument és tenir dades quantitatives i qualitatives actualitzades sobre el funcionament dels serveis, les necessitats emergents i la dinàmica de l'evolució del col·lectiu de menors; també ho és fer un seguiment del que es fa en el context espanyol i europeu. Les dades es presenten a tot el sector de forma periòdica, per tal de convertir aquest Observatori en un instrument útil per al consens de criteris de planificació.
2. Realitzar un **Congrés Quadriennal de la Infància i de l'Adolescència de Mallorca**, per tal de revisar i valorar la situació actual i futura del sector, establir connexions nacionals i internacionals i fer les propostes adients de millora.
3. Crear la **Taula de Seguiment del Pla Sectorial d'Infants i Adolescents**. Constituir una comissió representativa de tot el sector, incloent les entitats concertades, l'Administració pública i l'empresa privada, per tal d'avaluar el desenvolupament del Pla Sectorial i proposar-ne modificacions i adaptacions successives.
4. Establir acords sobre els procediments entre els serveis socials i altres administracions (justícia, sanitat, educació i treball), per a la coordinació efectiva de les unitats i dels serveis que intervenen en el procés de protecció dels infants i dels adolescents. Crear una Comissió de Seguiment Interinstitucional adient.
5. Definir un **protocol d'imatge pública** i de comunicació per millorar la divulgació i la informació de les actuacions dels serveis de protecció de menors.
6. Coordinar-se amb les diferents actuacions que conté el protocol de maltractament del Govern de les Illes Balears; entre d'altres, la Unitat de Valoració d'Abusos Sexuals.
7. Crear un òrgan de participació per als infants i adolescents.

7.2 ENFORTIR LA XARXA DE SERVEIS COMUNITARIS ESPECÍFICS I PREVENTIUS

Existeix un dèficit d'accions preventives comunitàries en la majoria de municipis de Mallorca que, si hi fossin, minvarien l'entrada de demandes al Servei de Protecció de Menors del Consell. Per tant, cal impulsar un entramat d'actuacions comunitàries específiques que promoguin l'atenció integral i el suport a les famílies en l'entorn natural.

1. Impulsar la creació d'equips interprofessionals que prestin serveis específics de suport a la convivència dirigits a actuar en les situacions socials de risc en les poblacions amb menys de 20.000 habitants. Que donin suport als serveis comunitaris bàsics i participin activament en la prevenció i en els processos de reunificació familiar.
2. Establir convenis amb tots els ajuntaments mitjançant plans municipals de serveis socials, on s'especifiqui què ha de fer cada una de les parts, amb una implicació del Consell diferent segons el nombre d'habitants del municipi i d'altres variables relatives a la situació de la infància.
3. Crear una xarxa d'intercanvis municipals per impulsar els plans municipals d'atenció a la infància i a la família.

7.3 MILLORAR ELS RECURSOS ESPECIALITZATS DE L'IMAS PER A UNA PROTECCIÓ DE QUALITAT

Existeix una gamma ampla de serveis especialitzats amb experiència i varietat per a la protecció de menors. Es tracta de millorar-ne l'articulació interna i la vinculació amb els serveis comunitaris específics actuals i futurs.

1. Consolidar i millorar l'actual sistema de concertació de places residencials de menors.
2. Dissenyar un Pla d'Acolliment Residencial de Menors. Avaluar les necessitats reals, garantir el nombre suficient de places en centres d'acolliment i incrementar-ne l'especialització. Tot per donar la millor resposta a les necessitats de cada moment.
3. Augmentar el nombre de famílies d'acolliment i millorar el suport que se'ls dona.
4. Revisar el decret d'adopció per adaptar-lo a la situació actual del context nacional i internacional.
5. Adaptar a les noves necessitats els processos de selecció-formació de famílies sol·licitants d'adopció.
6. Definir i implementar un pla de millora del règim laboral dels recursos humans i de gestió del coneixement del personal que treballa en els serveis de protecció.

7. Definir les intervencions d'admissió d'urgències i l'horari d'aquestes intervencions.
8. Definir i implementar l'expedient electrònic únic.
9. Crear un sistema eficaç de recollida, gestió i anàlisi de tota la informació i de les dades que generen els diferents programes i serveis.
10. Realitzar un Pla d'Inspecció d'ECAI.
11. Millorar les actuacions que marca la llei en relació amb l'orientació, el suport i la gestió del patrimoni dels infants i adolescents tutelats.
12. Afavorir la col·laboració i la comunicació amb altres comunitats autònomes, per a una major eficàcia en els processos d'adopció d'infants i d'adolescents amb dificultats majors, i la captació de famílies amb major predisposició per a l'acolliment familiar o l'adopció en aquests casos.
13. Desenvolupar la implementació del *Manual d'intervenció del Servei de Protecció de Menors*.
14. Iniciar un debat sobre la identitat i els objectius dels diferents recursos i programes de l'IMAS, dirigits a família, infància o adolescència, per a una millor visió sectorial.
15. Signar els acords i els protocols adients amb les entitats que treballen amb les persones amb discapacitat, per tal d'assegurar la protecció integral dels menors tutelats en programes de separació definitiva i sense suport familiar que arribat el moment de l'emancipació han de seguir procediments d'incapacitació o curatela.
16. Definir el protocol d'actuació amb adolescents, fills de pares protectors.
17. Millorar el protocol d'atenció a menors immigrants no acompanyats i el de menors infractors, menors de 14 anys.

7. 4 IMPULSAR ACTIVITATS EFICACES PER MILLORAR EL RETORN FAMILIAR I LA INSERCIÓ SOCIAL

Perquè el retorn del menor en l'àmbit familiar tingui garanties d'èxit s'han d'articular els recursos suficients en l'àmbit comunitari (serveis socials, educació, sanitat...).

Són necessaris:

1. Programes integrals de suport a la família que tinguin en compte prestacions tècniques (educatives, terapèutiques, etc.) i recursos econòmics per afavorir l'èxit de la convivència.
2. Actuacions dirigides a la preservació familiar que incorporin tallers de millora de competències parentals.
3. Recursos que garanteixin la conciliació de la vida laboral i familiar, mitjançant programes comunitaris (centres de dia, activitats d'oci...).

4. Un treball d'inserció específic amb els menors adolescents necessitats de recursos per inserir-los laboralment i formar-los professionalment.
5. Programes d'emancipació i de suport a la transició a la vida adulta dels joves que no poden tornar amb la família, Pla Interdepartamental per a Joves Extutelats.

8. CALENDARI D'ACTUACIONS I ENTITATS RESPONSABLES

Accions del Pla Sectorial	2011	2012	2013	2014	Entitats responsables
7.1. COHESIONAR I COORDINAR EL SECTOR					
1. Observatori de les Polítiques i Serveis Socials del Menor a Mallorca	X	X	X	X	IMAS/Govern
2. Congrés Quadriennal de Menors de Mallorca		X			IMAS/Govern
3. Taula de Seguiment del Pla Sectorial	X	X	X	x	IMAS
4. Convenis amb l'Administració autonòmica educativa, sanitària i judicial i la policia	X	X	X	X	IMAS/Govern
5. Protocol d'imatge pública	X				IMAS
6. Unitat de Valoració d'Abusos Sexuals	X	X	X	X	IMAS/Govern
7.2 ENFORTIR LA XARXA DE SERVEIS COMUNITARIS ESPECÍFICS I PREVENTIUS					
1. Equips interprofessionals de serveis comunitaris específics	X	X	X	X	IMAS/ajuntaments
2. Convenis amb els ajuntaments	X	X	X	X	IMAS/ajuntaments
3. Plans municipals d'atenció a la infància i la família		X	X	X	IMAS/ajuntaments
7.3 MILLORAR ELS RECURSOS ESPECIALITZATS EXISTENTS PER A UNA PROTECCIÓ DE QUALITAT					
1. Consolidar i millorar el sistema actual de concertació de places residencial per a menors	X				IMAS
2. Augmentar les famílies d'acolliment		X			IMAS
3. Adaptar els processos d'adopció a les noves necessitats		X			IMAS
4. Pla de Millora dels Recursos Humans	X	X	X	X	IMAS
5. Definir les intervencions d'admissió d'urgències i l'horari d'aquests intervencions	X				IMAS
6. Definir i implementar l'expedient electrònic únic	X	X	X	X	IMAS
7. Crear un sistema de control de compliment, de gestió i d'anàlisi de les dades dins la base	X				IMAS
8. Pla d'Arxiu i de Gestió Documental		X			IMAS
11. Pla d'Inspecció d'ECAI		X			IMAS
12. Millorar la gestió del patrimoni dels infants i dels adolescents tutelats	X				IMAS
13. Afavorir la col·laboració i la comunicació amb altres comunitats autònomes					Govern
7.4 IMPULSAR ACTIVITATS PER MILLORAR EFICAÇMENT EL RETORN FAMILIAR I LA INSERCIÓ SOCIAL					
1. Actuacions dirigides a la preservació familiar		X			Govern/IMAS/ajuntaments
2. Centres de dia i activitats d'oci		X			Ajuntaments
3. Treball d'inserció específic amb els menors adolescents		X			IMAS

ANNEX I. NORMATIVA I LEGISLACIÓ

Marc normatiu internacional

- L'any 1947 es crea l'UNICEF per resolució de l'Organització de les Nacions Unides amb la finalitat de promoure l'ajuda i la protecció de la infància en l'àmbit internacional.
- L'any 1959 l'Assemblea General de les Nacions Unides proclama la DECLARACIÓ DELS DRETS DEL NIN, en la qual defensa el dret del nin a una infància feliç.
- L'any 1989 cent països firmen la Convenció dels Drets del Nin per la qual els països es comprometen a protegir d'una manera regulada els drets de la infància.
- Conveni de la Haia del 29 de maig de 1993, sobre protecció del nin i cooperació en matèria d'adopció internacional.
- Conveni de la Haia del 19 d'octubre de 1996, relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i mesures de protecció dels nins.
- Conveni de la Haia del 25 d'octubre de 1980, sobre els aspectes civils de la subtracció internacional de menors. Instrument de ratificació de 28 de maig de 1987.

Normativa estatal espanyola

- Llei del registre civil de 1957 i el seu reglament.
- Constitució espanyola de 1978.
- Llei 21/1987, d'11 de novembre, de modificació de determinats articles del CC i de la LEC en matèria d'adopció (BOE núm. 275, de 17/11/1987).
- Codi civil de 1889.
- Codi penal de 1995.
- Llei 35/1995, d'11 de desembre, d'ajuda a les víctimes de delictes violents i contra la llibertat sexual (BOE núm. 296, de 12/12/95).
- Llei orgànica 1/1996, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil, que introdueix una concepció nova de la protecció a la infància que es centra en les necessitats del nin i en una doble garantia social i jurídica (BOE núm. 15, de 17/01/1996).
- Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (BOE núm. 298, de 14/12/1999).
- Llei 1/00, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.
- Llibre III. Jurisdicció voluntària de la LEC de 1881 (art. 1825 i els següents).

- Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre els drets i les llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social; i el reglament que la desenvolupa.
- Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors (BOE núm. 11, de 13/01/2000).
- Llei orgànica 9/2000, de 22 de desembre, sobre mesures urgents per a l'agilització de l'Administració, que modifica la LO 6/1985 del poder judicial (BOE de 23/12/2000).
- Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere (BOE núm. 313, de 29/12/04).
- Llei orgànica 8/2006, de 4 de desembre, que modifica la LO 5/2000, reguladora de la responsabilitat penal dels menors (BOE núm. 290, de 5/12/2006).
- Llei 54/2007, de 28 de desembre, d'adopció internacional.
- Llei orgànica 2/2009, de reforma de la LO 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social (BOE núm. 299, de 12/12/09).

Legislació autonòmica

- Decret 187/1996, d'11 d'octubre, regulador de l'habilitació i d'activitats que les entitats col·laboradores de mediació familiar en matèria d'adopció internacional han de desenvolupar.
- Llei 8/1997 d'atribució de competències als consells insulars en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors.
- Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOCAIB núm. 21, de 18/02/1997) i posteriors modificacions (Decret 83/1998, d'11 de setembre i Decret 25/2000, de 25 de febrer, que modifica els anteriors).
- Decret 15/2003, de 14 de febrer, pel qual es crea el Consell d'Infància i Família de les Illes Balears i se'n regula el funcionament. Decret 10/2006, de 10 de febrer, pel qual es modifica el Decret 15/2003, de 14 de febrer (BOIB núm. 24, de 18/02/06).
- Llei 18/2006, de 22 de novembre, de mediació familiar (BOIB núm.170, de 30 de novembre).
- Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i de l'adolescència de les Illes Balears (BOIB núm. 163, de 18/11/2006).
- Llei orgànica 1/2007, d'1 de març, per la qual s'aprova l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears (BOIB núm. 32, ext. d'1/03/2007).
- Decret 40/2006, de 21 d'abril, pel qual es regulen els procediments d'acolliment familiar, d'adopció i de determinació de la idoneïtat.
- Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears.

Normativa insular (Consell de Mallorca)

Reglament de règim jurídic dels centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat a Mallorca (BOIB núm. 72, de 13/05/2010).

ANNEX II. DADES SOBRE RECURSOS

1. Dades històriques dels serveis

1. Moviments de casos les seccions del Servei de Menors 2010
2. Dades estadístiques del Servei de Protecció de Menors de l'IMAS
3. Anàlisi d'indicadors estadístics 09-08

2. Mapa de serveis actuals

- Quadres dels serveis
- Ubicació geogràfica
- Mapa de les àrees i les zones del Pla de Serveis Socials de Mallorca